

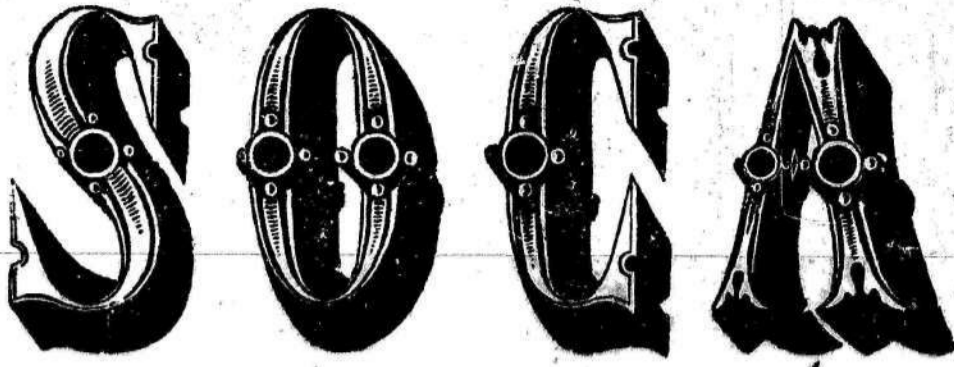
„Soča“ izhaja vsak četrtek in velja s pošto prejemana ali v Gorici na dompošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poslancah“ se plačuje za navadno trisopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 2 „

Za več črke po prostora.

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizu „treh kron“, — v Trstu v tobakarnici „Via della caserma 60“.

Naročnina in dopisi naj se blagovoljno pošiljajo pod naslovom: Viktor Dolenc v Gorici. — Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglasa pri uredništvu.

Glasilo slovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

Deželni zbor goriški.

(Konec.)

Dr. Deperis bere poročilo pravnega odseka o nasvetovani preuredbi deželne postave 6. maja 1870 št. 30 zastran ustanovitve, vzdrževanja in obiskovanja javnih ljudskih šol. Predlagane in od zbornice sprejete spremembe se glase tako-le:

Cl. I. §§. 38. in 56. postave od 6. maja 1870 št. 30 (dež. zak.) se nadomestita tako:

§. 38. Ustanovitve in vzdrževanje potrebnih ljudskih šol (§§. 1. 5. 12.) je skupna zadeva vsakega šolskega okraja, kateri mora po tem takem zalagati vsa plačila učiteljskega osebja in stroške za učila.

Šolske občine pa, v katerih je šola, imajo skladati stroške za zidanje in vzdrževanje šolskih poslopij, za njihovo najemščino, snajenje, kurjavo, svečavo in opravo, za stanovanja učiteljskega osebja ali dotično odškodnino in tako tudi za knjige, ki se dajajo ubogim šolarjem, ako niso dotični stroški uže drugače založeni.

Ako ne priskrbe šolske občine, ima priskrbiti za plačilo navedenih stroškov okrajno šolsko svetovalstvo nalagaje in pobiraje na njihov račun priklade k davkom.

V šolskih občinah, ki so sestavljene iz več županij ali županijskih oddelkov, določijo razmerje vzajemnega skladanja omenjenih stroškov dotični občinski zastopi dogovorno med seboj; če bi teh ne bilo, pa krajno šolsko svetovalstvo, proti katerega sklepom je dovoljena pritožba na deželni odbor v zmislu §. 88 obč. reda.

§. 56. Proračuni šolskih okrajev se morajo sestavljati tako, da je razviden skupni znesek dozdavnih stroškov prihodnjega leta brez ozira na prihodke in doneske, omenjene v §§. 42, 43, 46.

Ta celi znesek se porazdeli na izravne davke posameznih občin in se tirja od njih po §. 55; odbiti se imajo vsaki občini tisti dohodki, kateri se plačujejo v okrajno denarnico vsled tega, kar je določeno v §§. 42, 43, 46; zraven tega se pa naloži tistim občinam, katere bi ne priskrbele same za plačilo stroškov zapadenih v §. 38, kolikor bo moralo v isti namen plačati okrajno šolsko svetovalstvo.

Cl. II. Zneski, katere so plačala okrajna šolska svetovalstva, od kar je obveljala postava od 6. maja 1870 št. 30 (dež. zak.) na korist šolskih občin za

zidanje in vzdrževanje šolskih poslopij, za njihovo najemščino, za stanovanja učiteljskega osebja ali dotično odškodnino, se imajo povrniti v odplačilih v obroku, katerega odločijo okrajna šolska svetovalstva dogovorno z dotičnimi občinskimi zastopi.

Če bi se ne moglo doseči porazumljenja, razsodi deželni odbor.

Iz odplačil, katera bodo dohajala denarnici okrajnega šolskega svetovalstva, bodo se deloma zalagali stroški, omenjeni v prvem odstavku §. 38.

Dr. Pajer poroča v imenu pravnega odseka o predlogu Isterskega deželnega odbora zastran prevredbe c. kr. učiteljske pripravnice v Kopru in predlaga, naj zbor sklene: „Deželnemu odboru je naročeno, da učini vse kar treba v dosego, da se c. kr. učiteljska pripravnica zopet premesti iz Kopra v Gorico; dalje naj se pridruži deželnemu odboru Isterskemu, ali pa naj z njim enako postopa in si prizadeva doseči, da se vvedejo take naredbe, vsled katerih bo naša dežela preskrbljena s zadostnim številom učiteljev, sposobnih za poučevanje naše mladine.“

Predlog je soglasno sprejet.

Dotteri poroča za pravni odsek o preuredbi §. 16. deželne reda. Zbor sprejme soglasno odsekov predlog, vsled katerega se bodo smeli odsihod deželni odborniki voliti izmed vseh deželnih poslancev brez ozira na to, ali stanujejo v Gorici ali drugod v deželi.

Del Torre poroča o preuravnavi deželne kmetijske šole v Gorici. Po odsekovem predlogu potrdi zbor vodilne določbe za vinologično poskuševališče, dalje pravila deželne kmetijske šole, kakoršne je sestavil deželni odbor, samo da se bodo sprejemali izrejenjenci z dopoljenimi 16 in ne 18 leti, kakor dozda in da bodo morali dokazati svojo sposobnost za to po sprejemnem izpitu. — Deželnemu odboru pa je naročeno, da kupi za deželo dogovorno s kuratorijem kmetijske šole, da bo imela namreč kmetijo s potrebnimi prostori za šolo, za stanovanje dijakov vajencev in učiteljev; v ta namen naj proda posestvo v Ajševici in naj proda ali zamenja druga zemljišča, katerih bi morda šola dalje ne potrebovala.

Ako bi do konca meseca aprila nikdo ne podal boljše ponudbe, je pooblaščen deželni odbor, da kupi Gerdevičevo posestvo pri sv. Roku in da prezida poslopja na njem za gospodarske potrebe, za šolo, za stanovanje dijakov vajencev in če mogoče tudi učiteljem, vse to dogovorno s kuratorjem; v ta namen naj si izposodi potrebni znesek, za kolikor bi se ne

mogli založiti stroški s kupno ceno zgorej omenjenih zemljišč; za vredbo poslopij pa naj ne potrosi nad 20.000 gld.

Winkler poroča o načrtih postav zastran razdelitve nekaterih občinskih zemljišč v Auhovem in na Banjšicah sv. Lovrencija ter predlaga, naj se vrnejo deželnemu odboru, da popravi dogovorno z dotičnimi občinskimi zastopi nekatere natančnosti v njih, ter jih v prihodnji sessiji zopet predloži.

Sledé poročila peticijskega odseka,

Dijaku živinozdravnišva na Dunaji, Alojziju Dionisio se dovoli 200 gld. podpore.

Društvu za dijaške konvikte na Dunaji se dovoli subvencija 25 gold.; — društvu v podporo italijanskih visokošolcev v Gradcu 50 gld.

Preparandoma Tavoniju in Resničarju v Kopru je dovoljenih vsakemu 40 gld.

Davkovski občini Muša se dovoli, da se sme ločiti od Ločeniske županije, ter ustanoviti se kot županija sama za se.

Prošnja Ant. Fornasarig-a, dijaka na gozdnarskem oddelku kmetijske visoke šole na Dunaji, za denarno pomoč se zavrne.

Dijakoma na vino- in sadjerejski šoli v Klosterneburgu, Ferd. Candutti-ju in Ivanu Lutmanu se podeli vsakemu 200 gld. podpore.

Društvu v podporo bolnih visokošolcev na Dunaji se odloči za leto 1877 gld. 200 podpore.

Gosposkemu kinetu, Petru Buttignou-u, kateremu je prizadela živinska kuga znamenito škodo, dovoli zbor 200 gl. pomoči iz zaloga za gozdorejo.

Peticija davk. občine Spessa, da bi se ločila od Korminske županije ter pridružila Kaprivski, odstopi se deželnemu odboru, da jo reši v zmislu §. 4. obč. reda.

Modroslovcu na Dunajski univerzi, Ivanu Kosu, je dovoljena podpora 100 gld.

Prošnja dveh praktikantov deželne računije, da bi se dovolil vsakemu cel adjutum 350 gld., se zavrne.

Peticija italijanskih visokošolcev v Gradcu, na Dunaji in v Innsbrucku, da bi se ustanovila pravna fakulteta v kakej italijanski deželi avstrijske države se odstopi deželnemu odboru z naročilom, da prosil dogovorno z deželnima odboroma Tržaškina in Isterskim visoko vlado, da dovoli ital. pravno akademijo v kakej italijanski deželi te države s posebnim ozirom na Goriško mesto. (Oho! ured.)

LISTEK.

Dobrovoljno podpisovanje Černogorcev v vojsko, ili „Kerstonosna vojna.“

(Pbleg O. Orčevića.)

V početku leta 1853 si izmislil knez Danilo novi i po vsem boljši način popisovanja narodne vojske v svojej državi, da doseže po tem potu tri glavne stvari: 1. da morajo biti vsi na vsak njegov poziv pripravljeni, kakor redna vojska na glas trobente ili bobna; 2. da se nikdo ne sme odreči pozivu bez lastnega pogubljenja i kar je najpoglavitnije; 3. da s to priliko poskuša vernost ne samo pojedinih plemen, timveč vsega črnogorskega naroda, t. j. da vidi i da se prepriča, koliko dobrovoljcev se bode podpisalo na knežvo željo i narodno potrebo, i ob enem, da skuša, kedo neče.

Jednega jutra dojde k meni knez i mi prinese z lastno roko pisano i sestavljeno pismo; prosil me je, da je pregledam i ako kaj najdem naj popravim ili pristavim, i da je prepisem za vsacega kapetana (stotnika) njegove države. Jaz je prečitam i rečem, da bi ne bil znal sam kaj enacega izmisliti ili sestaviti, a ne, da popravljam; i tako se lotim dela i v teku dveh dnij prepisal sem bil za vsacega kapetana po jedno. Mislim, da bi ne bilo preveč, ako dostavim tukaj o-

menjeno knežvo pismo od besede do besede; naj sledi: „Od nas Danila I. Knjaza Črnogorskog i Brdskog svijem Kapetanima i narodu pozdrav.

Kedar je lanskega leta silni carski (turški) Serašcer Omer Paša nas napadel, i izuenada na nas iz štirih strani udaril i planol, prepričan sem se ob onej nemilej a za nas sijajnej priliki o vernosti i hrabrosti našega naroda; ali zopet po nekaterih krajih ne toliko, kolikor sem se nadejal i kakor bi prav bilo, kajti mnoga plemena se niso ganola tako, kakor naši stari neumerli junaki, kedar so se na vseh straneh s kervoloki klali i nekerst od praga odganjali. Jaz ne vem, ali je temu vzrok, da se nismo one turške sile nadejali, ali bojim se, da največ domača nesloga? Zato hočem prepričati se o tem, kar je lanskega leta bilo i zakaj nij vsak skočil na pomoč s puško v roki, nego da smo popustili naše brate Bjelopavličje i junasko plemo Grahovsko, koje si je osvojila turška sila vkljub temu, da so se tako junaško branili, kajti sila jemlje zemlje i gradove (mesta), kako ne oni dve pokrajni plemeni. Zato ti se veleva, kapetane da zbereš naj dalje v osmih dneih vse tvoje pleme, koje puško nosi i da jim v mojem imeu poveš, da vsacega uprašaj, hoče li se dobrovoljno podpisati, da je o vsacem času gotov i na vsak kraj pripravljen udariti na doček ili na udarec proti sovražniku (dušmanu), kedar mu velevam, i kedar zadeva srečo mojega naroda. Povedal jim bodeš, naj se podpišejo, da ako bi koji ne bil pripravljen i gotov z vsem ka-

kor pravi plačani vojak z oboroženo roko, ga hočem do smerti oprostiti orožja; a za grdilo i večno sramoto pripasati ženski zastor, da ga narod s pretom kaže.

„Povedi jim pa tudi to, da jaz nikogar se silo ne naganjam v to število vojske, nego kedor hoče svoje dobre volje; a vsacega Bogom zaklinjam, da se ne podpiše, ako mu je dražji otec i majka od svojega obraza, a žena i deca od domovine, kajti pravih i pošteni junakov velja več jedna tisočina, nego strašivcev i plašivcev dve. V zapisnik, kojega od tebe pričakujem, ne upisuj starcev čez 60 let in otrok niže od 16. Tako znaj i da si mi zdravol Danil P. Njegoš s. r.

Še nij pretekel mesec dnij, ko počnejo dohajati kapetani od vseh strani od Crne gore i Berda; vsak prinese svoj zapisnik dobrovoljcev, koji so tekali na vpisovanje kakor gladno janje iskajoče mater, kedar se mu je na paši izgubila; dohajali se, kakor ovce na solilo i vsaki kapetan pripoveduje, da se nikdo nij hotel poprej povernoti domov, dokler nij se svojimi očmi videl, da se je njegovo ime zapisalo v zapisnik.

Malokateri kapetan je došel na Cetinje, da bi ne bilo prišlo z njim tudi nekoliko starcev i otrok od 12 do 15 let, da se Gospodarju pritože i kapetana svojega zatože, da jih nij hotel vpisati med ljudi, nego-po njihovih besedah-med žene. Da dokazem tugo i žalost, prošnju i jok onih omenjenih starčev i otrok, naj omenim samo dvojico iz Riječke Nahije (od kapetana Sava Luketina Strugara), po kojih se lahko

Prošnja Antona Komac-a iz Soče za podporo zaradi elementarne škode se odstopi deželnemu odboru z naročilom, naj jo pošlje dotičnemu okrajnemu glavarstvu ter mu priporoči, da napravi v tamošnjem okraju milodarno biro na korist poškodovanca.

O prošnji Doberdobskega županstva, da bi se odpustil Stefanu Gergoletu bolnišnični dolg, prestopi zbor na dnevni red.

Prošnja deželnega denarničarja, da bi se mu nakazala tretja petletna plačna doklada, se zavrne.

Pravniku Henriku Cazzafura je dovoljene za l. 1877 podpore 100 gld.

Sprejme se prošnja deželnega sluge Valent. Planiščig-a, da se mu imajo vračunati zastran penzije tudi leta, katera je prebil v državni službi.

Dijakoma na dež. knet. šoli Alojziju Baselli-ju in Antonu Glessic-u dovoli zbor vsakemu 30 gl. podpore.

Cestnemu odboru Tolminskemu je dovoljena za l. 1877 podpora 3000 gl. in sicer za cesto kraj Bače 2000 gl. in za ono kraj Idrije 1000 gld.

Peticija županije Farra in Villanuova za podelitev izvanredne podpore 10.000 gld. s katero bi zamogla popraviti brambine stavbe na bregovih Soče odstopi se deželnemu odboru, da ravna z njo v zmislu rescincije, sprejete v davišnji seji zastran vseh enacij stavb na Soči.

Konečno se potrđita računska sklepa za l. 1875 zaloga za gozdorejo in deželnega zaloga po dotičnih predlogih finančnega odseka.

Ker je končan dnevni red in so rešeni vsi predmeti, ki so se imeli razpravljati v sedanjih seji, sklepe predsednik seje z govorom, kojega smo priobčili v predzadnjem listu.

Poslanec Dottori se zahvali predsedniku za izvrstno vodstvo zborovih opravil, na kar odvrne predsednik nekoliko srčnih besed. Tako je končala šestletna doba sedanjega zbora.

Jugoslovansko bojišče.

Poroča se, da je posadka v Nikšiću začela z ustaši pogajati se, in da bode kapitulirala v enih dneh. Po najnovejših poročilih so ustaši uže gospodarji Nikšića. Pri Vitelici na cesti v Krstac je bila soper nova velika bitva mej Turki in ustaši, Turki so zgubili več sto mož in mnogo streljiva. Tudi se poroča, da so ustaši po Avstriji ponujano novo primirje zavrgli rekoč, da tega jim ne ponuja Avstrija, ampak Andrassy, kateri ne bode več dolgo ministroval. Muktar-pašu je nekda Sultan zavkazal, naj še enkrat poskusi preskrbeti Nikšić s živcem, v ta namen je dobil omenjeni poveljnik še 10 bataljonov vojakov na pomoč. Torej bo najbrže še ena velika bitka okoli Nikšića. Turki vojaki so nekda uže popolnoma obupani in demoralizovani, zraven tega pa morajo še stradati.

Srbija je nekda dobila posojilo na Angleškem. Iz Bosne dohajajo zmerom ugodnejša poročila; ustaši so nekda izvrstno vredjeni in vodstvo je v izkušnih rokah; oni nekda operirajo popolnoma korektno in streljajo tako izvrstno, da se Turki ne morejo prečuditi ter menijo, da mora biti mej ustaši mnogo izurjenih srbskih in avstrijskih vojakov. — V travniškem okraju so stopili frančiškani na čelo ustaje, kar je veselo znamenje, da mej katoličani in staroverci

reče, da so se vsi ostali malo menj ili malo več knezu pritoževali i glej na kak način. — Stokanje jednega starčka okolo 70 let starega, kojemu bilo je prezime (priimek) Mostrokule (ime sem pozabil) tožil je:

„Gospodaru! ta naš kapetan Savo me hoče umešati med število žen a ne ljudij, a jaz ne vem, zakaj me nij hotel zapisati med ostale moje brate, akopram jim nijsem še nikedar prouzročil sramote. Jaz, Gospodaru, ako sem se tudi postaral, nijsem še umerl, i ako bi ne mogel iti naprej med junake mlade, šel bi mej zadnjimi, nekaj bi veljal. Stokrat sem kapetana zaprosil i kapico ma skinol, da me zapiše, pa vse to nij nič pomagalo, zatoraj sem došel k tebi, Gospodaru, da ti roko poljubim, da ukažeš kapetanu, naj tudi mene zapiše; nemoj, da se mi otroci i žene po selu posmejujejo i brukajo. Ali kateri Crnogorec bi mogel poslušati, kje puška poka i kje se kerv preliva izzeč na ognjišči? Ako Boga znaš!“

Kedor je tega starčka poslušal, nij se mogel vzderžati smeha, pa tudi sam knez, kateri reče Moštraku: „Kaj se ti hočeš, jaden starče, mešati med navdušene, ognjevite, hitre mladeniče? Veš, da boj se ne bje za pečjo, nego teka se iz gore na goro, nikedar na upitje, nikedar v bežanji, ako tega želite kaj čemo? Ako te Turki posečejo, brojila bi se tvoja glava, kakor od najboljšega najhrabrejšega junaka; nego ti sedi doma in moli Boga, drži se žlice i čašice žganja, mlajši zarod naj boj bje, ti si se boril zadosti, dokler si bil mlad; sedi pri ognji i zahvali se Bogu, da si ušel turške sablji.“

Zraven tega starca stalo je še 10 ali 12 dečkov; nijeden nij štel polnih 15 let, timveč največ od 12 do 14; kapetan Savo Luketin jih je pokazal knezu, govoreč:

nij več razprtije. Rusija podpira Srbijo in Crnogoro moralno in materijalno; ona menda posreduje v Carigradu, da bi Sultan odstopil Srbiji Bosno, Crnogori pa Hercegovino. Avstrija se bo sicer temu protivila; ampak to ji ne bo pomagalo, kajti Rusija bode to morda od Porte dosegla z lepoma, kakor hitro se Sultan prepriča, da zanj so tako ali tako zgubljene one dežele.

Dopisi.

V Gorici, 26. aprila. (Sopet o mestnih volitvah. — Ljubljanski škof v Gorici. — Strossmayer pa „Narodni list“. — Lavričeva biografija na Ruskem.) V zadnjem listu smo pisali, da bo vlada morda napravila kompromis s klerikalci in z razkolniki liberalne stranke (Goriziano). V tem tednu pa smo pozvedili nekaj družega. Vodja Isončeve stranke nekda pakuje s klerikalci, na svojo stran je nekda uže pridobil enega klerikalnega mogotca. Klerikalcem je nekda sedajni župan tru v peti in to po vsi pravici, ker mož nijma najmanjšega takta; oni nekda tirjajo od „Isončeve“ stranke, da bacne sedajnega župana g. P.; liberalci pa se najbolj boje iskrenega in jako zgovornega predsednika kat. društva dr. D. in zahtevajo od klerikalcev, da ga ne kandidujejo letos; gledé drugih kandidatov bode po tem porazum lebbejši. Mogoče je torej, da pride mej obema hudo nasprotnima strankama do kompromisa, kajti vladna stranka je najbrže zamudila tudi letos pravi moment in ne bo več mogla zabiti svoje zagozde mej ti glavni stranki. Proti obema strankama bi pa bilo jako težavno delovanje. — Vendar pa je mogoče, da v klerikalnih krogih nastane needinost zaradi njenega prvega stebra, dr. D., kajti klerikalci bi dali sami sebi veliko zaušnico, ko bi popustili moža, ki ima največe zasluge za njihovo stranko. „Deus ex machina“ našega municipija se torej vije, kakor jegulja; njemu nij za princip, ampak za osobo in za osobe. Kako je bilo torej abotno od lista „Isonzo“, ko je nam očital, da smo zatajili svoj princip, ko smo sklopili Slovincem prepotrebno pravico.

Še neko drugo taktiko je letos poskusil goriški Reccardini. Sliši se, da so volilniki letos močno spremenjeni. Zanesljivi volilci, ki so bili uže mnogo let v prvem razredu, premeščeni so v drugi razred in soper nekateri klerikalni ali vladni volilci iz II. razreda so proti svoji volji postali volilci I. razreda. To vse se je moglo zgoditi, ker nekateri gospodje nič ne pazijo in hočejo še le zadnji hip vse doseči — brez dela. To pa je gotovo, da Isončevci napenjajo vse svoje moči in da se uže zdaj prav pridno pripravljajo na nove volitve. Sicer pa je še treba počakati; dokler postane položaj kaj bolj jase. Slovenski volilci bodo pritislili na tisto stran, kder jim bo bolj kazalo.

V saboto, 29. t. m. pride v Gorico ljubljanski škof, da se pokloni našemu nadškofu. Dobrodošel visoki gospod in naš rojak, vladika velike večine Slovincem. Še z večem veseljem pa bi ga bili pozdravljali goriški Slovinci, ko bi bil opravičil nade slovenskega naroda gledé njegovoga rodoljubja. A premeščenje g. Kljuna, kateri gotovo nij naš prijatelj, dirnilo je tudi nas in vse goriške Slovence brez razločka prav nemilo, ker ta namera je vdarec naši domači stvari.

„Glej, Gospodaru, tudi ti besni junaci došli šo k tebi, da me zatože; dovedel sem jih, da bi ne rekli, da imam jaz odločiti.“

Na kapetanove besede vsi se vrede kakor vojaci pred generalom, postavijo roke na svoje samokrese i uprejo oči v kneza, da mu se pokažejo junaški. Knez jim reče: „Kaj hočete še vi letos? počakajte še dve, tri leta, pa bodedo tudi vas, ako Bog da, v junake zapisali.“

Jeden onih dečkov počel je težiti skoro kakor starček kapetana tako živo, bistro i razločno, da smo se vsi čudili tej otročji, naravnej pameti. Knezu je ta otrok tako dopadel, da je hotel z njim izvesti šalo, katera je vredna, da jo tukaj pristavimo, da dokazem zdravi razum teh gorskih otrok. Razgovor v šali;

Knez: Kako bočeš iti ti v boj, ki ne moreš ni orožja nositi, a kje brašnjenik (za hranitev jedij) ob ledjem?

Det e: Jaz morem, Gospodaru, božja ti je vera! Vidiš, imam samokres za pasom, pa ako me tudi vidiš tako malega, vendar nij ga, koji bi bez njegovega ili mojega pogubjenja ušel.

Knez: Dobro! a nijmaš noža, s kojim bi Turčinu odrezal glavo?

Det e: Lehko bi tudi nož dobil; ako bi se mi ne posrečilo naravnost Turčinu poseči glavo, tedaj bi pazil, da ugrabim od zadej kervnika; zgrabim ga z levo roko za persa, i z desno odsečem glavo; ako ne bi pala od prvega mahljaja, tedaj od družega ili od trecega; sramotno bi ne bilo tudi od četrtega, samo da jo odsečem.

Knez: Je-li samokres risan (nabasan)?

Det e: Je bogme, na očeta bi ustrelil!

Knez: Hajd da vidimo, če se ti užge; ako se ti upali, tedaj te bodedo vpisali v junake.

Zadnji čas smo čitali v dalmatinskem listu „Narodni list“ nekatere prav dobre dopise iz Gorice, dopisnik kaže, da je še precej podučen o naših zadevah. To pa vendar nij prav, da nas ošteva ker nijsmo prevziščenega škofa Strossmayerja slovesno sprejeli, ko je bil zadnjič v Gorici. Mi goriški Slovinci poznamo dobro velike zasluge moža, katerega po pravici imenujemo diko Jugoslovanstva; goriška in druge čitalnice na Goriškem štejejo Strossmayerja mej svoje častne ude in z veseljem bi bili hiteli goriški Slovinci na kolodvor poklanjati se velikemu možu, ko bi bili le vedeli za njegov prihod. A gospodje, ki so vedeli, da pride škof Strossmayer, nijso našli truda vredno, da bi bili to naznanili odborom narodnih društev v Gorici, in tako je prišlo, da je škofa Strossmayerja sprejel samo mons. vitez Globočnik. Ko so to zvedeli drugi rodoljubi, žal jim je bilo in še danes obžalujejo, da nijso bili tako srečni častno sprejeti ljubljenca vsih Jugoslovanov. Omenjeni dopisnik je torej po krivico tožil nas goriške Slovence, da se ne vedemo primerno jugoslovanski vzajemnosti in ker nam je krivico storil pred slovanskim svetom, prosimo ga, da nas soper opraviči kot dober naš prijatelj.

Te dni smo videli po voglih vabila za nemško gledišče v nemškem jeziku. Nemcem je torej dovoljeno širiti po mestu nemške plakate, a mi Slovinci tega ne smemo. Tak je torej liberalizem naših liberalnih Italijanov! Ti gospodje so pač veliki v malenkostih in v nedoslednosti.

Znani profesor Baudouin de Courtenay nam je pisal iz Kazanja, da bode spisal za „Slavjanski Sbornik“ obsirni životopis ranjcega Lavriča; honorar, katerega bo dobil za to delo, podaril bode za Lavričev spominček. Tedaj bodo blagega Lavriča spoznali tudi na Ruskem. To je gotovo velik časten spomin vrlému možu.

Iz Raynice, 24. aprila. (Izv. dop.). Ravniška občina poušati se sme se štirimi jako hrabrimi starešini. Dobili so davno uže potrditev gospodarskega sveta za Ravniško občino i boječ se, da bi svoje službe ne izgubili, pomenili so se i vse zatajili in prekripli, da bi se ljudje še za časa ne posvetovali, koga imajo voliti prihodnje v občinski zastop.

Sklep računov lanskega leta se nij še obelodanil, saj ga nijso še napravili, a prejšnje podžupanc je naš vrli paša vselej preganjal in ljudstvo šuntal in dražil, češ, da računji morajo biti ob novem letu sklenjeni. Aj te, letos pa bo uže kmalo pet mescev po novem letu, a še nij nič slišati o sklepu računov. Našemu paši so jako rado sline cedijo po mastnih službah. Dal se je zdaj po svojih substarešinih v krajni šolski svet voliti, izpodrinivši sicer njemu nepriljubljenega a poštenega predsednika g. F. iz te mastne službe. No! občinsko kaso imate v rokah i, ako kaj zamudite, se uže splatate. Koliko pa ste dali prejšnjim krajnim solskim svetnikom in predsedniku? Le tako naprej možje, zdaj gre po vašej volji. Čuditi le se je, da naš deželni odbor toliko časa vaših računov čaka in je ne tirja. Toliko za danes, prihodnjič kaj več.

Iz Zgonika 15. aprila. (Izv. dop.) Ni zameriti dopisniku v 13. števu „Soče“, v kateri je ošteval našega župana, češ da nijma olja, masla, špeha, kajti

Čuvši dete knezeve besede, vzame izza pasa samokres, naproži; ali k njegovej nesreči se ne užge timveč samo škerkne; od žalosti i jeze razdrobi samokres ob kamen, kolneč sebe i samokres: „Hej, pust mi ostal!“ Vsi, ki smo gledali, hoteli smo počiti smeha; a knez, videč tako živo dete, daroval mu je en cekin i reče: „na, idi i kupi si nov i boljši samokres, čez dve leti hočemo tudi tebe vpisati.“

Upisalo se je bilo, bez nedoraslih i ostarelih svojevoljcev, 9700 samih zbranih junakov, eden boljši od družega, koji so vsi dotičnemu svojemu kapetanu potrdili z prisego, da ne bodo za kneza i domovino svoje kervi štedili, nego ako bode boj, vedno Turka pregnali ali glavo izgubili.

Ko se je bil knez prepričal o vernosti svojega junaškega naroda tako točno, kakor je želel, izmislil si tudi način, kako bi to novo vojsko najboljšje vredil; imenoval jo je „Kerstonosna vojna“ i zavkazal je nekemu puškarja na Cetinji, Nješu Grudi, da dela noč i dan toliko križev iz zolte kovine, i vsacemu kapetanu poslal je toliko križev, kolikor junakov je bilo da si vsak svoj križ prišije na kapo, da se mu na kapi vidi, i da se po tem križi spozna vsak vpisnik i zakletnik vernosti i branitve v Cernej Gori i vseh sedem Berdih.

Za predvoditelje vojne imenuje knez največjavnejše ljudi.

Vsled te vredbe so si Črnogorci drug drugemu na kapo pogledali, i ako je kedo srečal jednega, da nij imel križa na kapi, ognol se ga je kakor se ogne poštena nevesta strahopetneža i plašivca.

Slavomil.

olja in masla pri nas nij, pač pa ima naš župan mnogo dobre slanine, katero je imel uže pred 5 leti, ko je bil tudi župan. — Da g. glavar nij bil postrežen kakor se tiče, tega nij kriv g. župan, ker g. glavar je županu še pred sejo rekel, da zanj nij treba pripraviti ničesa in če se je župan držal volje g. glavarja, je s tem pokazal, da pozna takt, kajti voljo viših gospodov je treba zmerom spoštovati. Dospisnik ne pozna teh reči in tudi o vsem dogodku nij bil podučen kakor se tiče. — Naš župan je vreden vsega spoštovanja in če ga hoče nekdo smešiti ali črniti je temu kriva rivalnost in zavist; g. Gerlancu pa je to vse eno, tudi bo prav rad odpustil malenkostnemu dopisniku; saj tega mu ne more nihče očitati, da nij vreden, pravičen mož in pravi narodnjak. Da bi se naši mali zarotniki rajši pečali za bolj resne reči, za blagor domovine, bi bili dosti bolj pametni nego da g. glavarju dolajo jedilne liste, kakor kaka kuharica. Nekteri resnicoljubi.

Iz Kobarida, 22. aprila. (Izv. dop.). Vsaka večja fara je ponosna na to, da ima dobre cerkvene orgle. Mi Kobaridci se dozdej nijsmo mogli ponasati s temi, v kratkem pa dobimo nove, dobro ubrane, katere bodo 2000 gld. veljale. Za nje hvalo izrekamo našemu vrlému g. dekanu. Na dobrem instrumentu se morajo skušati samo pripravne roke, zaradi tega priporočamo g. dekanu, da je izroči našemu nadučitelju g. F. Carli-ju. Tega gospoda pa prosimo, da nam priskrbi potem lepo cerkveno petje, katero bode v nas vzvišene, pobožne čute uzbujalo. Pevskih močij ima dovolj, veselja in časa do petja mu ne pomanjkuje. Zeleli bi tudi, da bi naš g. Feliks svoje pevce bolj pogostoma vadil v posvetnih pesmih. Zdej se približuje vroči čas, zvečer po dokončanem tradopolnem delu bi radi poslušali glasove moškega pevskega zbora, kateri bi nas vsaj nekoliko razveseljevali in naše lepocutje požlahtnovali; prepričan sem, da tej našej želji ustreže g. Carli, ker on nikdar ne odreče svoje moči, ako gre za dober namen.

V Kobaridu imamo prostorno šolsko poslopje. Sl. ministerstvo za poduk in bogočastje podelilo je 390 gld., da se napravi na šolskem vrtu drevesnica. G. Dominko je vrt uže prav lepo uredil in zasadil. Bog daj, da bi bil ta vrtič izvir blagostanja v naših krajih, ker naši hribi so za sadjereje kakor vsvarjeni. Tema dvema gg. učiteljema je priložnost dana, da urednicita to željo, naj toraj podučujeta neutrudljivo mladino v cepljenji, presajenji in požlahtnenji sadnih dreves, pogovarjata naj se tudi z odraslimi na vrtu in naj jim dokazujeta, da izgine iz naših krajev le tačas siromaštvo, ko se bodo kmetje poleg umne živinoreje in poljedelstva tudi sadjereje skrbno poprijeli.

Velikonočni ponedeljek za rano poškodovala je „Soča“ koroško cesto pri laderskem mostu blizu Kobarida. Na tem mestu ima „Soča“ ozko strugo in je prav dereča. Na desnem bregu bila je cesta, ktera je tukaj čez dva sežnja široka, podzidana; na drugi strani pa se vzdiguje visoka skalnata stena nad cesto. Voda podjedla je zdoljni zid in polovico ceste v dolgosti štirih sežnjev odnesla. K sreči se je to zgodilo v času, ko človek miruje in žival počiva. Škoda ceni se na 1500 gld.

V naš terg so še pred letom dnij fabrike za kvar-te mnogo svojega blaga pošiljale. Naši Kobaridci in bližnji sosesje radi so cvikali. Naš župan g. Pagliaruzzi je spoznal, da spravlja ta igra veliko družin v revščino, da prouzroča hišne prepire in da odvzema igralcem veselje do samodelavnosti; opominjal je večkrat krčmarje in igralce, da bi opustili to sramotno opravilo i da bi se raji na drug način razveseljevali. Vse besede bile so zastoj. Nekega dne naznani c. kr. sodniji igralce i ta jim je naložila denarno kazen. Od tistega časa ne igra se več pri nas te nevarne igre. Mož majhne a trdne postave bivši hud cvikar rekel mi je, naš župan pripravil me je na pravo pot zdej imam mir v hiši, veselje do svojega rokodelstva, katero mi lep dobiček prinaša, živim zadovoljno in mirno in prišel sem do prepričanja, da le pridne roke obogaté človeka, nikar pa igra. Tudi neka stara mati mi je z radostjo pripovedovala, da se je njen mladi sin popolnoma predrugačil, od kar ga je sodnija ušcipnila na županovo pritožbo. Zdej je poslušal, uboga in ljubi, cel dan dela in se trudi, da si prisluži kruha po poštemem potu. Župani! posnemajte našega predstojnika. — V zadnji Soči čital sem v dopisu iz Čepovana, da ne bode več kandidiral iz posebnih vzrokov g. Pagliaruzzi za deželni zbor. Res ima jih ta plemeniti gospod dovolj, pa nočem jih tukaj navajati in rahločuteče njegovo srce s tem vznemirjati, a domovina kliče ga zopet na prejšnje mesto, in nadjamo se, da bode svoj sedež v deželni dvorani zopet zasedel, kajti skušen, učen, delaven, nesebičen in značajan mož je, kar se o mnogih družih ne more reči. Čitalnice na deželi so prav potrebne, kmet cel teden trdo dela in ob nedeljah i praznikih rad prebira časnike in poslušata to, kar mu koristi in ga razveseljuje. Dokler je bil preblagi Gregorčič pri nas, cvetela je naša čitalnica; akoprav je bolehal, se je vendar žrtvoval za moralni, duševni in gmotni blagor našega revnega ljudstva. V zimskih večerih zbiral je može v čitalnici, prebiral jim slovenske časopise in razlagal v lepi do-

mači besedi prav koristne stvari; poslušalcev imel je vedno dovolj. Predstavljale so se tačas glediščne igre združene s petjem. Zdej težko pogreša ljudstvo vsega tega. Naša čitalnica obstoja zdej iz same gospode; kdo je vsega tega kriv? Gospodje! concordia parvae res crescunt, discordia maximae dilabuntur.

Za sodnika v Tolminu pride s koncem maja g. Budal. Tam potrebujemo mi železne roke in izvedenega in značajnega moža, ker tam je dovolj ljulike in toliko pijavk, da jim bo kimalo premanjkalo živeža. To je žalostno, pa resnično! Za danes naj bode dovolj, prihodnjic pa še kaj zanimivega *).

Predelski.

Iz slovenskega Štajerja dné 22. aprila. (Izv. dop.). (Nekaj o „šolstvu“). Naš c. k. deželni šolski svet je o nadomestovanji izpraznjenih učiteljskih služeb na Štajerskem sledečo naredbo sklenil:

§. 1. Ako se kako mesto na enorazrednici dalje kakor en teden, ali na večrazrednici dalje nego 4 tedne ne more oskrbovati, mora se ogledati za nadomestovalca.

Me tem časom pa naj na večrazrednicah drugo učiteljstvo za poduk skerbi. (Z vpeljavo poldnevnega poduka, združenjem dveh razredov, preloženje poduka na poznejše ure i.t.d.).

§. 2. V večjih šolskih okrajih ali v dveh ali več manjših okrajih skupaj more deželni šolski svet v porazumljenji z deželnim odborom mesta stalnih pomožnih učiteljev za nadomestovanje sistemizovati.

§. 3. Ako nij pomožnega učitelja (suplenta) na razpolaganje, vzame naj okrajni šolski svet sposobno moč iz sosedne večrazrednice istega okraja za pomoč na prazno mesto.—

§. 4. Plača stalnega pomožnega učitelja je enaka plači stalnega ali provizoričnega podučitelja v glavnem kraju v okraju, namreč potem, ali je stalno ali pa samo začasno nastavljen.— Poleg tega mu gre odškodnina za stanovanje, ne več nego 1 gl. 50 kr. za miljo pri potovanji na službo in pri potovanji nazaj po dokončanem nadomestovanji.

§. 5. Pri nastavljenji za pomoč v zmislu §. 3 tega predpisa daje se razen odškodnine za potovanje (§. 4.) med tem pomaganjem na mesec 20 gl. doklade (na šolah 1 in 2 razreda) in 15 gl. na šolah tretjega in 4 razreda.

§. 6. Razen teh v §. 2 navadenih slučajih dohaja suplent za nadomestovalno učiteljsko službo 60% in za nadomestovalno podučiteljsko službo 70% remuneracije od dotične sistemizovane plače.

§. 7. Delovanja, ki presegajo dolžnost, naj se učiteljem na šolah, kjer so ravno nastavljeni, le takrat posebej nagradijo, ako se je to z dovoljenjem okraj. šolskega sveta zgodilo.— Remuneracija, takemu učitelju pripadajoča, znaša za vsako uro čez dolžnost (30 na teden) 10% od mesečne plače, zvezane z nadomestovalno službo; pri izračunanji drobci odpadajo.

Iz statističnega vira o štajerskem šolstvu posnamemo sledeče: Leta 1875 je hodilo v šolo na Štajerskem 123.977 otrok, t. j. 85 1/2 % od vseh, namreč od 145.110 za šolo ugodnih otrok.— Javnih ljudskih šol je bilo 886, na katerih je 1580 (bataljon Pis.) učiteljev (učiteljic) podučevalo. Na enega učitelja spadalo je torej, poprek po 78 otrok. V nekaterih okrajih je bilo to število veliko večje, n. pr. v gornje-radgonskem okraju 134, v ptujskem 123, v Kozjanskem 108, v radgonskem 105, v konjskem 102, v šmarnskem 101, v Gradci 99. V nekaterih okrajih pa je spadalo na učitelja samo 40 otrok. Vse štajersko učiteljstvo je dobilo lani 958.670 gl. plače. Bilo pa je zatrdno postavljenih 311 nadučiteljev in ravnateljev, 434 učiteljev, 112 podučiteljev; začasno pa 30 nadučiteljev, 150 učiteljev, 259 podučiteljev. Nenaščenih mest je bilo: 1 nadučiteljsko, 146 učiteljskih, 136 podučiteljskih. V Gradci je bilo osem šol (učitelji imajo po 900 gld. plače). Na celem Štajerju imajo učitelji sledeče plače: Občina 1. razreda 800 gld. (takih je 23), 2. razreda 700 gl. (jih je 135), 3. razreda 600 gld. (takih je 379) in 4. razreda 550 gld. (jih je 341). Na enorazrednicah nemajo učitelji opravilne doklade. Na dvo i večrazrednicah 50 do 200 gld.

Naučno ministerstvo je izdalo o letu 1875 letno poročilo, pa nema nič posebnega. Knjižica: „Kratek opis Štajerske, Koroške, Kranjske i Primorja“ za ljudske šole je, kot dodatek k berilom, sestavil in založil naš marljivi Ivan Lapajne, nadučitelj v Ljutomeru in predsednik učit. društva za slovenski Štajer.— Cena 10 kr. Knjižica je v osmerski obliki, in obsega 24 strani. Slovenski učitelji sežite po njej, kajti v naših slovenskih berilih so slovenske pokrajine jako kratko opisane, in ne zadostujejo. Po učnih načrtih morajo vsi učitelji obsirno govoriti o teh deželah. (Po primorskih učnih načrtih ne vem, ker jih še nemajo. Baje učijo učitelji le kakor jim ljubo. Menda se pa motim, kajti 3 leta sem uže tukaj. Ne gre baš na grame. Pis). Ob enem mora pa tudi učitelj sosedne dežele skoro tako obsirno obravnavati, kakor domačo.— Na krat-

*) Jako nas bode veselilo, če boste držali obljubo in prav dobro pometali po ondodnih kotih, saj vi ste na licu kraja in imate priliko vse natančno opazovati in poznati. Poročajte pa zmiraj nepristransko in strogo resnico, kakor ste vajeni. Ured.

ko rečeno, o zgoraj omenjenih deželah mora učitelj dosta otrokom povedati. Za zljajšavo pa nij imel dose-daj primerne knjižice, katero bi bil v roko vzel, in kar je še slabše, za učenca nij bilo še nobenih buk-vic, katere bi mu spomin podpirale in katere bi mu pri zemljevidu in pri domačem učenji pomagale.— Tak namen ima ta knjižica, katero si bo lahko vsak de-ček ljudske šole kupil, in katero bode skoro smel vsak učitelj v šolo vpeljati, ker nij samostojna knjižica, ampak le dodatek k berilom. Kot privrček ima knji-žica navedene tudi vse avstrijske dežele. Ta knjižica se odlikuje tudi v tem, da ima površja dežel izražena v novi in stari meri, in da ima za nekatera ime-na tudi nemške besede. Za potrjenje od strani sl. mi-nisterstva se je prošnja uročila.— G. Lapajne daje pri kupljenih ali plačanih 5 iztisih 6 iztisov; za 10 pa 13. Za 20 da 25. Kdor plača 30 iztisov jih dobi 37. Za petdeset dobi 65 in za 100 pa 140. „Tretje slovensko berilo“ bode baje g. Praprotnik v toku te-ga leta predložil slavni vladi, ki ga je bila naročila, in katera ga menda pač ne bo več nemčurkim kriti-karjevcom izročila, ako noče biti „mrtvo rojen o dete“. — G. Praprotnik, kateri tega dela na mah ne more dovršiti, spisal je ravnokar za „matico“ „dr. To-manovo življenje“ in za družbo sv. Mohora spisuje „Slov. pisarja.“ — To so vam bučelice na ledini na-rodnega šolskega polja!

Mozirski.

Iz Gorenjskega 25. aprila. (Izv. dop.) Ker boste imeli priliko videti te dni ljubljanskega škofa v Gorici, ne bo odveč, ako Vas slovenske Goričane nekoliko seznanim s tem visokim gospodom. „Povej mi skom hodiš in povedal ti bom, kedo si!“ — to je star pregovor. — Kaj si moramo torej misliti, če čitamo v „Tagblattu“, glasilu naših največjih sovražnikov in turkošlov, hvalo možu, kateri je na prvem mestu in bi moral biti prvi prijatelj ubozege slovenskega naroda po izgledu neumrlega škofa Wolfa. — Mislimo si in moramo si misliti, da se je mož vjel v zanjke naših nasprotnikov, da jim je storil take obljube, katerih ne bode mogel držati drugače, nego da bo narodu sekal globoke rane. — Mej drugimi je obljubil dež. predsedniku, da bo kaplana Kljuna prestavil iz Ljubljane, kakor hitro postane škof, vendar pa se je bal to storiti, ker ga je nekdo opozoril, da bi s tem činom vso duhovščino strašno razdražil. —

A zdej je moral priti sopot hud pritisk od nemčurjev, ko je bil namreč Kljun na njihovo veliko jezo izvoljen v mestni zbor. — Pa kakor bi se bil škof sam sramoval tega čina, pustil je dekret na mizl, da ga dobi Kljun še le po njegovem odhodu v Vipavo.

Ko bi bil visoko čest. g. škof vsaj pred volitvijo Kljuna prestavil, ne bi bila morda vsa reč napravila toliko hrupa; taho pa je visoki gospod razdražil ne samo duhovščino, ampak tudi slovenske liberalce, s katerimi je bil dosedaj v še precej dobrih odnosjih. Zvedeli smo tudi, da je milostljivi gosp. škof nekemu kateheta ostro prepovedal dopisovati v slov. časnike. — A kako daleč segajo meje pokorščine? Kranjska duhovščina obžaluje svojega pastirja, da se tako močl, kajti imel bo sčasoma še težavnejše stanje, nego ga je imel njegov prednik.

Kunalo se bode pokazalo, kako misli ogromna večina kranjske duhovščine; povod k temu je dalo premeščenje Kljuna, — kateri najbrže v kljub škofovej zapovedi ne bode zapustil bele Ljubljane.*). Če pa duhovstvo ne mara za svojega škofa, je vse njegovo pastirovanje, katero se vrši posredno po duhovščini, brezuspešno.

Duhovščina, ki je večinoma narodna; je žalostna, ko vidi, da njen predstojnik služi namenom sovražnikov naroda, kajti še misliti ne sme, da ona zalostna sistema, ki je vsvarja Chabrus-a, sega celó v duhovske dosedaj neodvisne kroge. — Visokocestiti gosp. Pogačar nji bil nikoli ljubljenec duhovščine; zdej pa, ko narodni čut tako hudo žali, prišel bo ob vso simpatijo in veljavo ter postane, kakor je uže prerokoval nek ljubljanski birokrat — pastir brez čede. Visoki gospod bo morda še pogostokrat čital v časopisih svojo najnovejšo zgodovino in to ne bode hasnilo njegovemu zdravju. Jaz nijsem Kljun, tudi njegov zavzvek in prijatelj ne, ampak to mi je znano, da je Kljun narodnjak in delalen mož, katerega nemčurji strašno črtijo, in uže to je zadosten uzrok, da bo gosp. Kljun pridobil si zdej simpatij še pri onih narodnjakih, ki ga nijso posebno spoštovali; njemu bo prognanstvo iz Ljubljane koristilo in skoro gotovo bode o prihodnjih volitvah na Gorenjskem voljen v dež. zbor. Milostljivi naš škof naj torej premisli, kolika odgovornost ga čaka pred Bogom in narodom; naj ne podpira sovražnikov našega naroda, ampak postane naj naš pravi oče, da bode nekda slovenski rod blagoslovil njegov spomin, kakor blagoslovi spomin ranjnih velikih škofov Wolfa in Slomšek-a.**)

*) Kakor piše „Narod“, je resnično g. Kljun odpovedal se službi v Zagorji in ostane v Ljubljani.

***) Priobčili smo ta dopis, ker nam je došel od znane-ga in zanesljivega moža, da se bode naše občinstvo podučilo o misljenju večine kranjske duhovščine, akoprav smo polno spoštovanja za prevzvišenega škofa dr. Pogačar-ja. Ured.

Politični pregled.

V Gorici 27. aprila 1876.

Ogerski ministri so sopeset prišli na Dunaj in sicer ne kakor nespravedljivi oholi Madjari, ampak kot krotke ovčice. Po tolikem kričanju, da se ne vdajo avstrijskim koncesijam in da ne odnehajo od svojih tirjatev niti za pičico, so madjarski poslanci prišli do prepričanja, da ne bodo nič dosegli, če bodo trmoglavji, in da po padu Tisze vtegne priti drugo, morda Senyeyev ministerstvo, ki bi gotovo v tem obziru še manj doseglo. Faktum je, da ostane razun nekaterih manj bistvenih sprememb vse pri starem; nagodba od leta 1867 se bode podaljšala sopeset za nekoliko let in s tem se boste za nekoliko časa ohranile na krmilu obe ministerstvi. Kar se tiče našega ministerstva je pač škoda za vsako uro, katero ima še skrbeti za blagor naše države. Ustavoverna vlada je pri koncu svojih poskušanj; v Avstriji zginilo je popolnoma zaupanje, vse hira; naše finančno in politično stanje postalo je uže nestrpljivo in vsak dan bolj jasno postaja, da na taki podlagi država ne more napredovati.

Naš Andrassy hoče nekda še enkrat poskusiti svojo srečo z reformami. Rodič nekda posreduje pri ustaših za tritedensko premirje, mej tem časom hoče Andrassy izdelati nov projekt za mir in razposlati novo okrožnico na vse velevlasti. Vse to pa bo težko kaj pomagalo; ustaši nočejo več vedeti za turško vladarstvo, Srbija in Črnogora pa se ne boste dali več strahovati. Kakor se sliši dela Ruska resnično na to, da se mir ohrani, a ne na tak način, da bi Slovanstvo trpelo; Avstrija, Ruska in Nemška so se nekda dogovorile, da bodo pustile ustašem Srbski in Črnogori prosto roko in skrbele, da vojna ne preseže mej,— Avstrija v Dalmaciji in v granici skuplja mnogo vojakov, te dni je odšel iz Ljubljane pešpolk Sachsen-Meiningen v Dalmacijo, ob enem sta tija odšla 2 bataljona lovcev. Tudi so dobili mnogi poštni in telegraf. uradniki, mej temi tudi nekateri goriški, povelje naj bodo pripravljene, da odrinejo k vojski, da tam oskrbljajo poštno in telegrafično službo. To pomeni, da se Avstrija resno pripravlja na boj in da hoče biti pripravljena za vsak slučaj. Torej Avstrija ne zaupa popolnoma v to, kar Andrassy v enomer zagotavlja, da namreč ne bode prišlo do razpora mej velevlastimi. Vladni list „Politische Correspondenz“ je te dni izjavil, da diplomatično posredovanje nij pripeljalo do nobenega uspeha in da edina naloga severnih velevlastij je zdaj, da lokalizirajo ustajo in za- branijo evropsko vojsko. Vsled tega je gotovo, da Srbija in Črnogora se nijmaji dosti bati ka- ke intervencije.— Srbski knez je odšel v Čuprijo, kder je glavni kvartir srbske vojske; 24. t. m. je nekda marširalo 100000 srbskih vojakov na mejo.— Turki imajo pri Niš-u 40000 mož in 90 kanonov;—spredne straže so se uže večkrat sprejele in skoro gotovo je, da bo srbska vojska naskočila Turke pri prvi priliki, ko se prikaže na srbska tla kak večji oddelek tur- ske vojske. Ruska nekda tudi močno oborožnje in je tudi vojno brodovje v črnem morju zdat- no pomnožila. Ruski listi pišejo, da Rusija bo- de na vsak način potegnila se za brate na Bal- kann,—katere uže zdaj prav izdatno podpira.

Sliši se, da se hoče italijanski kralj odpo- vedati kroni.

Na Španjskem se Baski, bivši Karlisti v- stavljajo vladi, ker hoče vzeti jim njih stare pravice.

Razne vesti.

Prvi občni zbor novega polit. društva „Sloga“ bode v četrtek, dne 11. maja 1876. — Na dnevnem redu bode poročilo začasnega odbora in vo- litiv odbora.

Izlet v Postojno za binkoštno praznike menijo napraviti nekateri goriški Slovenci; kedor se hoče v-

deležiti izleta naj se oglasi pri našem upravnistvu ali pa pri Fr. Ferfilu.

Česka slovesnost Palackemu na čast je bila v nedeljo v Pragi. Palacky je namreč dovršil zadnji zvezek svojega velikega zgodovinskega dela; in češki narod je porabil to priliko, da je slavil svo- jega očeta. Slovesnost je bila velikanska, vdeležili se se je odličnjaki iz vsih slovanskih mest, iz Peterburga, Moskve, Belgrada, Lvova, Zagreba, Ljubljane, Maribora itd. i dajejo slovesnosti eminentno politični značaj. — Rieger je pri tej priliki govoril pomenljiv govor o slovanski solidarnosti. Tudi mi goriški Slovenci se v srcu pridružimo tej slovesnosti in kličemo velikemu Palackemu: Slava. Ljubljanska čitalnica je napravila Palackemu na čast veliko besedo. Naj bi tudi goriš- ka čitalnica pesnemala ljubljansko.

Vinsko društvo se snuje v Gorici; te dni se je sešlo nekoliko odličnih osob, da se posvetujejo o tem društvu, ki bode imelo nalogo povzdigniti domače vi- notrštvo.

Vojaška nabira bode na Goriškem maja me- seca in v mestu Gorici precizno 24. in 26. maja.

Kanalska čitalnica napravi dne 7. maja v prostorih g. Segalovej gostilni veliko „besedo“ s plesom, pri kateri bode svirala vojaška orchestra goriš- kega peš polka, predstavljala se bode tudi vesela gle- diščna igra „Ravna pot najboljša pot“ ker bode pro- gram zelo zanimiv nadejati se je vdeležitve rodoljubov v mnogobrojnem številu.

Program „besede“ priobčimo prihodnjic.

Kratek opis Štajerske, Koroške, Kranj- ske in Primorja se imenuje mala knjižica za slo- venške ljudske šole, katero je sestavil g. Ivan Lapaj- ne v Ljutomeru. To delce je prav priporočljivo za ljudske šole, ker mladino v kratkem seznanji z geo- grafijo slovenskih dežel.— Dobi se ta knjižica pri iz- davatelju po 10 soldov.

Požar je bil v Muši 21. t. m. Vnelo se je žveplo v g. Končančičevem mlinu, kder ga je bilo več sto centov, ampak po veliki previdnosti kmetov in delalcev rešilo se je skoro vse žveplo in škoda, katera nij visoka, je uže poplačena po milanski za- varovalnici.

V Dornbergu bode v nedeljo 30. aprila 1876 razstava vin in ob enem „Slavcev“ koncert v spo- min prihoda Nj. Veličanstva v Gorico. Program: 1. Kantata v spomin prihoda Nj. Veličanstva; 2. Govor o razstavi vin; 3. Mlatiči, zbor; 4. Deklamacija; 5. Večer na Savi, zbor Zajčev; 6. „Gluh mora biti“, burka v 1 dejanji; 7. „Bože živi“, zbor Tovačovskijev; 8. „U boj“, zbor Zajčev. Začetek koncerta ob 7 uri večer. Vstopnina 30 novcev; sedež 20 novcev. P. n. gg. udje pevskega društva „Slavec“ in Dornberške čitalnice ne plačajo vstopnine. Ker bode, kakor se sliši, mnogo vina razstavljenega in da se ne nakopi- čijo vse opravila za ta dan, bode komisija začela pre- iskovati razstavljenega vina že v saboto dne 29. t. m.

„Jadranski glasovi“ zove se prav lepa zbir- ka pesmi uže znanega ženijalnega skladatelja g. Hajd- rih v Trstu: G. Hajdrich je to svoje delo po- svetil slovenskemu pesniku, g. Franju Cegnarju. Ta zbirka obsega sledeče posebno mej primorskim pevci znane zbere in četverospve.— 1. „Slava Slo- vensem“; 2. „Mladini“; 3. „Cerkvica“; 4. „Pod Ok- nom“; 5. „Lahko noč“; 6. „Slovo od lastovke“; 7. „Jadransko morje“; 8. „Nisem Nemeč dekile lepo“; 9. „V Tihi noči“; 10. Pri oknu sva molče slonela; 11. „Zagorski Zvonovi“; 12. „Mornarjeva tožba“.

Vsi ti napevi so polni najlepšega efekta, česar so se prepričali tisti gospodje, ki so poslu- šali lansko leto g. učitelje, ki so obiskovali kmetijski kurz in ki so tudi včasih slišali na Primor- skem slavno znani „Hajdrihov kvartet.“— Cena zbir- ki je 1 f. 50 kr. za tiste ki nijso bili naročeni, za naročence pa 1 gld., dobi se lahko zbirka pri našem upravnistvu. Gorko torej priporočemo Hajdrihovo zbirko vsem gg. učiteljem in pevovodjem na deželi, pa tudi drugim premožnim Slovencem, kajti dolžnost narodnjakov je, da podpirajo domače talente.

Grof Julij Zileri, jezuit, vmrl je v torek zju- traj. Grof Zileri je bil majordomus in veliki kamornik vojvodinje Parmške, katero je spremljal l. 1859 v pregnanstvo in po tem bival v Gorici. Ko mu je umrla gosa je sklenil posvetiti se duhovskemu stanu; učil se je teologije in leta 1870 je bral prvo mašo. A največa želja njegova je bila, da postane jezuit, v kateri red je bil sprejet l. 1871 v 66 letu. Mož v 71 letu je bil komaj 6 let duhovnik, kar se dande- nes prav redkokrat sliši.

Nesreča. Baronica Witshof, ki jestanovala čez zimo v Pevmi je zažigala mašino za kavo, ker nij pazila, kanilo je nekoliko kapljic špirta na krilo, ka- tero se vname in baronica začne od vsih strani gore-

ti in je bila vsa v ognju, ko je prišla pomoč. Umrla je po 3 dnevnem hudem trpljenju in pokopaliso jo v Pevmi v ponedelek.

Gostilničarjem!

V Slovanski prodajalnici na kornu dobi se tudi zmerom frišna puntigamska piva po najnižji ceni.

Oznanilo.

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da je odperl v Robatiscu (Contrada Rabatta) v Rit- terjevi hiši šte. 18 mehanično delalnic- co za popravo šivalnih strojev, kakor tudi za vse druge dela, ki spadajo v to stroko.— Mo- ja prva skrb bode, da ustrezem p. n. občinstvu hitro, natančno, ter po nizki ceni.

Spoštovavno se priporoča

J. Moravec, mehanikar.

Hiša na prodaj.

V Volčah pri Tolminu je sredi vasi enonadstropna, rajnkih občno znana Pepova, zadujic Boštjanova hiša, s 5 sobami, kuhinjo, jako primernim veli- kim hramom za krčmo, štacuno, lepim vrtom, stalo in še več prostovoljno na prodaj. Kupaželni naj se blagovolijo pri podpisanemu oskrbniku v Tolminu v kratkem času oglasiti.

Peter Kogoj.

Karol Zanetti

Kašelj

najhujši ozdravijo imenitne pastilje

Menotti

Seidlitz-Moll

edina in glavna zaloga v lekarnici Zanetti, prod- ja se po 1 gld skatija.

Ekstrakt iz Tamarinda

najboljši in najmočnejši, kolikor jih je bilo doz- daj izdelovanih v raznih lekarnicah. Hiter pripo- moček proti zagerljeosti, notranjem kataru, prs- nem prehlajenju, driski, stane samo 40 soldov.

Zdravitni fluid

za konji (Restitutionsfluid) Ta lek ima lastnost, da izdržuje konje dolgo časa pri moči.

Ena steklenica stane f l. 20 z navodom vred.

Pagliano Sirup

pravi iz Florence.

Čaj Wilhelm in Köllör

za čiščenje krvi.

Hofmanova Odontina

proti bolesti zobov. Najhujša in neprejeljiva bo- lečina jenja precej, če se eno kapljo tega leka vlije na bombaž in dene v votel zob.

Edina zaloga vsakovrstnih minerat- skih vod in sledečih posebnih lekov:

Absent Montovanov iz Benetek.—Prava Mag- nezija angleška Henry-Krogljice Blancard in Val let.—Zobna zmes Pfeffermanova. Popp, Suin de Buotemart.—Arabska Revalenta v prahu in testu —Prah za olajšanje prebavanja dr Göllis-ov.—Pastilje Vichy Bilin, George. Milo iz zelisa č Bor- chard-ovo. Glicerina Hofman.—Mesni ekstrakt Liebigov in vsakovrstna homeopatična zdravila.

Na Travniku prva lekarna sem od škofije.

Lekarnica v Gorici k črnemu medvedu (orno nro).

Lekarnica v Trstu in Poreču

in pravijo, da najbrže nij prišlo še do prav nobene poravnave. Včeraj je bila seja obojih ministrov pod predsedništvom cesarja in cesar je nekda izrazil se, da zdaj, ko so temni oblaki na političnem obnebu, ne bi smelo biti notranjih razdorov. Pač žalostni so nasledki Beustove politike, ki je razcepila Avstrijo v dva kosa in iz nje napravila dve državi, katerih vsaka vleče na drugo stran.

Naj zdaj nastane kaka homatija, kaka vojska, kaj bo počela oslabela Avstrija, ki nima denara, pač pa ima mnogo nezmožnih ministrov in zbegano ter nezadovoljno prebivalstvo. — V takem žalostnem položaju ne bo cesarju ostalo drugega, nego da se obda v kratkem z drugimi možmi, ki bodo Avstrijo preuravnali na zdravi podlagi. Poroča se iz Dunaja, da dvor misli odpustiti Auerspergovo ministerstvo in poklicati uradniško ministerstvo, ki pa bode le prelazno; kot novi ministri se imenujejo grof Taaffe, baron Rodič, Kellersperg. Enako se sliši da postane prvi adjutant cesarjev, fml. Mondel, vojni minister in da Koller pride za vojaškega poveljnika na Ogersko.

Po fiašku, katerega je Andrassy z reformami na Turškem napravil mora vsakdo soditi, da je on še najbolj nemogoč postal; kajti on je prav za prav prvi vir vseh zmešnjav. Prijaznost mej Rusijo in Avstrijo, ali zveza treh cesarjev je v zadnjem času postala jako dvomljiva reč. V nekem francoskem listu je en diplomat objavil diplomatične note in razgovore turškega poslanika na Dunaji še od leta 1870. Iz teh je razvidljivo, da je Rusija uže leta 1870 hotela podkuriti ustajo na Balkanu; Beust se tistikrat nij posebno upiral proti Rusiji, ampak iskal je prijateljstva z njo; pa Andrassy, ki je bil tistikrat samo ogrski minister, je za hrbtom Beustovem paktiral s turškim poslanikom in mu ponujal zvezo Avstrije, katera bo postavila 800.000 mož proti Rusiji, če postavi tudi Turčija 500.000 mož. Iz te objave je razvidna današnja politika Andrassijeva in vsled nje je Andrassy tako kompromitiran pred evropsko, posebno pa rusko diplomacijo, da bi utegnilo njegovo nadaljno ostanje na vodilnem mestu škoditi dobrim razmeram mej Avstrijo in Rusijo. Od druge strani se pa zagotavlja, da je vsa ta objava sama intriga, ki meri na to, da bi se Avstrijo in Rusijo razdvojilo. Ruski in avstrijski oficijozni listi pa prav zdaj povdarjajo, da je prijateljstvo mej obema državama stanovitno in da se nij bati nobenega razpora. Takim izjavam nij sicer dosti verovati, a mogoče je, da Rusija, katera ima zdaj vse niti v rokah, ohrani evropski mir s tem, da izvede načelo neintervencije. Drugače skoro ne bi bilo mogoče, da bi si upala Srbska vkljub žuganju od avstrijske strani tako javno podpirati ustajo in pripravljati se na boj. Pomenljivo je tudi to, da so avstrijskemu diplomatičnemu agentu v Belgradu knezu Wrede-ju napravili „mačjak“, vsled česar je avstr. vlada od srbske tirjala zadostenje in ga tudi dobila s tem, da je vlada v svojem organu ostro grajala tako postopanje. Sliši se tudi, da je knez Milan po Pelagiču obljubil ustašem, da bo 24. t. m. prišlo jim na pomoč 150.000 mož srbske vojske. Prav tako je Črnagora uže popolnoma pripravljena in sliši se celo, da je en del črnogorske vojske uže v boju. Vse to se godi (drugače nij misliti) pod ruskim pokroviteljstvom.

Na Rumunskem je nekda novo ministerstvo tudi za vojno s Turčijo. Kaj bode k vsem tem storila Avstrija? Čudno so peta previdnosti Božje!

Razne vesti.

Iz Tolminkskega se nam piše, da se je velikonočni ponedeljek kos koroške ceste v dolžini kakih 15 metrov v Sočino strugo uderil. Komunikacija z Bovškem in Koroško bode vsled tega dalj časa zaprta ostala. Prazničnemu dnevu le se je zahvaliti, da se nij nikaka nesreča pripetila. Vse praznike je deževalo i snežilo po hribovji in precej mrzlo postalo, vendar se nij bati nikakršne škode.

P. n. gg. odbornikom, poverjenikom in pevcem društva „Slavec.“ V nedeljo, t. j. 23. aprila bode ob 4 popoldne v Dornbergu prva skupna pevska skušnja za koncert 30. t. m.

K tej skušnji prav uljudno vabi bližnje pevske oddelke v Komnu, Rihembergu, Dornbergu, Prvačini, Ajdovščini, Cerničah, Kvickem Kozani, Vipolžah, Gorici, Sempetru, Solkanu, Vipavi in Kanalu.

Slavčev pevovodja.

Tugomer. Tragedija v 5. dejanjih, spisal J. Jurčič izšla je te dni. Gospod Jurčič stopil je s to tragedijo v vrsto naših prvih pisateljev, to priznava g. Štritar sam v zadnjem „Zvonu“ in kar se tiče nepristranske, pa temeljite kritike, mora vsakdo priznati, da ga nij njemu enacega. Kaj več o tem lepem delu govoril bode morda kesneje kak naš podlistkar. Mi pa za zdaj priporočamo čast. čitateljem, naj pridno segajo po „Tugomeru“, katerega dobivajo lahko tudi pri našem vredništvu. Tako literaturo je treba na vso moč podpirati in 60 soldov (toliko stane knjiga) lahko prihrani in potrosi še vsak dijak, — vsak slovenski dijak pa bi moral imeti v svoji knjižnici Tugomera.

Vojaško literaturo je uže sopot pomnožil marljivi pisatelj in iskren rodoljub, Slovecem uže dobro znani g. stotnik Komel. Poslovenil je namreč in izdal „Službeni reglement ali službeni pravilnik za c. k. vojsko.“ To delo, ki obsega 180 strani, odlikuje se po jasnosti in natančnosti. — Slovecem, ki so v vojaški službi bodisi pri liniji ali pa pri bramborcih priporočamo to knjigo, ki velja samo 40 soldov. Naročiti se lahko direktno pri g. stotniku Komelu v Innsbrodu (Innsbruck) in tudi mi radovoljno prevzamemo naročila.

Za Lavričev spominek so nadalje darovali: Josip Kavčič, bilježnik 5 f. — Dr. Kodermatz Janko 1 f. — Šimen Tavčer, kancelist 1 f. — Rebek Anton, davkar 2 f. — Brussich Julij kontrolor 2 goldinarja — Svara Miroslav, župan 1 goldinar — Bandelj Alojzij vel. posest. 1 f. — Rodoljub kr. 50 — Strekelj France vel. posest. f. 1 — Rudež Josip, človek 1 f. — Strekelj Alojzij kr. 50 — Prelec Miroslav kr. 30 — Svara Anton kr. 30 — Gaspari Domenik vel. tergovca kr. 50 — Justin France kr. 80 — Šerko Karol, ok. sodnik 3 f. — Mrak Anton c. k. gozdnar 1 f. — Peter Gaspari kr. 50 — Pirker, pov. orožniš. postaje kr. 50 — Pegan Jakob kr. 50 — Fabjani Anton vel. posest. 2 f. — K. F. 1 f. — G. A. Konjedic, župan v Plavah 2. f. 70 kr. — Skupej f. 29 kr. 10. Prenesek iz zadnje št. gl. 469. — Skupej gl. 498.10

Javna zahvala.

Prav srčno se zahvaljujem svojim rojakom Ročincem, kateri so v tako obilnem številu spremili mojega rajnega očeta na zadnjem potu; še srčneje pa onim, kateri so mu s čemur koli za časa dolge bolezni vstrezali, med temi imenoma blagej gospej sosedu K. K.... in velečast. gosp. kaplanu Ročinskemu.

V Gorici dne 17. aprila 1876.

KLAVŽAR.

POZOR!

Podpisani dajejo na znanje p. n. občinstvu, da bodo s 1. aprilom začeni v svoji prodajalnici manufakturnih izdelkov v gosposki ulici prodajali vse blago po „trdni, zadnji ceni“, kakor je to navada v severnih velikih mestih in kakor želé mnogi prijatelji solidne kupčije.

BRATJE MORPURGO.

Oznanilo.

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da je odperl v Robatisču (Contrada Rabatta) v Ritterjevi hiši šte. 18 mehanično delalnicco za popravo šivalnih strojev, kakor tudi za vse druge dela, ki spadajo v to stroko. — Moja prva skrb bode, da ustrezem p. n. občinstvu hitro, natančno, ter po nizki ceni.

Spoštovano se priporoča

J. Moravec, mehanikar.

Centralna razpošiljavna zaloga pri Albin Müller-ju, kemikarju v Brnu.

Dr. Joh. Yate-jeva Florilina.

rastlinski ustni cvet, je najboljšo sredstvo za ohranjenje zob, odstrani smrdljivo sapo, ter jej dodeli prijetno čvrstost, ozdravi zopet krvaveče in oteklo zobno meso, zabrani gnjilobo zob, je utrdi in zabrani inflamcijo v grlu in goltancu. Steklenica à 60 kr.

Dr. John Yate-jev

Serail zobni prasek,

očisti tako zobe, da se ne odpravi samo vsled vsakdnje rabe običajno neprijetni zobni kameu, nego i zobna glazura, belina in čvrstost se s tem pospešuje, à škatlja 40 kr.

Dr. John Yate-jev

Prompto-Olvio

(kapljice za zobe,) garantirano sredstvo potolažiti brzo in z vspehom vsaki zobobol. En etni s pripravljeno volno 40 kr.

Turške kroglice

prežvekovalne kroglice za odstranjenje zmrdljive sape, ki izvira iz ust vsled pušenja tabakovega ali vsled zavžitih spirituoznih napojev itd., zelo potrebne pri obisku boljših in olikanih krogov, gledišč, plesov, salonov itd., à škatlja 40 kr.

Dr. Borhaver-ja

splošno zelišno zdravilo za želodec.

Ta aromatični in močni destilat je izborno sredstvo zoper slabo prebavljenje, in iz tega izviračo netočnost k jedi, pehanje in napenhanje, nervozni glavobol, pekočino, želodčno prehlajenje in trganje, bledičico, gliste, sploh pri vseh boleznih, ki izvira iz slabega prebavljenja, à steklenica 50 kr. Müller-jeve

zelišne prsne kroglice,

znamenito olajšajoče sredstvo zoper kašelji, jétko, prsobol, diahneje, suhi kaselj, hripavost in zoper vse šegetalne bolezni v prsah, à škatlja 30 kr.

Philokome

(zelišna-pomada), v svojih glavnih razdelih narejena iz rastlinskih oljev, ohrani lase in brado v izvrjne lepote in moči, zabrani vsako stvarjenje luska na glavi, ter pospešuje rast lasij znova tam, kjer jih prej nij bilo, ozdravi v kratkej dobi vsakovrstno lasno bolezen, naj se učeno zove kakor hoče in nij trezba zdravniške pomoči pri lasih in drugih enakih nemislov. Učinek te pomade je šestokrat čudovit. 1 eleganten stekleni-pot 1 gold.

ORIENTALNO LEPTICNO MLEKO

Mnogi imajo zahvaliti svojo lepo, čisto, belo in mladolično kožo edino le „orientalnemu mleku“ Vse na obrazu ali koži se nahajajoče napake kakor: pege, šinje, lišaj samoderudica, zagorelost, brazde, kozavost itd., izginejo v nekolikih dneh in na mesto njih nastopi nježna, mladostna barva. Vseph je tako gotov, da se garantira popolna neškodljivost, à steklenica 1 gold. 50 kr.

Gori omenjene specialitete se prave dobivajo; v Gorici v lekarnici Kürnerjevi na Travniku.

Karol Zanetti

Kašelj

najhujši ozdravijo imenitne pastilje

Menotti

Seidlitz-Moll

edna in glavna zaloga v lekarnici Zanetti, prodaja se po 1 glid škatlja.

Ekstrakt iz Tamarinda

najboljši in najmočnejši, kolikor jih je bilo dozda izdelovanih v raznih lekarnicah. Hiter pripomoček proti zagerljenosti, notranjem kataru, prsnem prehlajenju, driski, stane samo 40 soldov.

Zdravitni fluid

za konji (Restitutionsfluid) Ta lek ima lastnost, da izdržnje konje dolgo časa pri moči. Ena steklenica stane f. l. 20 z navodom vred.

Pagliano Sirup

pravi iz Florence.

Čaj Wilhelm in Köllör

za čiščenje krvi.

Hofmanova Odontina

proti bolesti zobov. Najhujša in neprejeljiva bolečina jenja precej, če se eno kapljo tega leka vlije na bombaž in dene v votel zob.

Edina zaloga vsakovrstnih mineral-skih vodà in sledečih posebnih lekov:

Absent Montovanov iz Benetek. — Prava Magnezija angleška Henry-Kroglice Blancard in Vallet. — Zobna zmes Pfeiffermanova. Popp, Suin de Buotemart. — Arabska Revalenta v prahu in testu. — Prah za olajšanje prebavanja dr Gölis-ov. — Pastilje Vichy Bilin, George. Milo iz zelis Borchard-ovo. Glicerina Hoffman. — Mesni ekstrakt Liebigov in vsakovrstna homeopatična zdravila.

Na Travniku prva lekarna sem od škófje.

Lekarnica v Gorici k črncem medvedu (orso nero).

Lekarnica v Trstu in Perče